

Výroční zpráva

Státní vědecké knihovny v Kladně

za rok 2000

ÚVOD

Rok 2000 byl mimořádný nejen samotnou skutečností posledního roku druhého milénia, což bylo mediálně prezentováno jako něco, co nutně musí vést samo o sobě k mimořádnosti. Mimořádného pro život knihovny bylo především mimořádné a nadměrné zklamání z jednání Poslanecké sněmovny, která opakovaně odhlasovala vlastní návrh tiskového zákona z prosince 1999, kterým odebrala všem státním vědeckým knihovnám právo na bezplatný povinný výtisk seriálů. Mimořádné zklamání následovalo mimořádné úsilí přesvědčit poslance, aby okamžitě iniciovali novelu tiskového zákona. Tentokrát bylo společné úsilí ředitelů SVK úspěšné a novela byla v září 2000 schválena.

Povinný výtisk byl vrácen, nicméně více než půlroční mezery ve fondech seriálů se zacelit ani po největším úsilí nepodařilo. Za všechny stejně postižené knihovny to přesvědčivě vyjádřila ředitelka Státní vědecké knihovny v Olomouci v příspěvku Dopady tiskového zákona na fondy periodik SVK předneseném na Mezinárodním semináři o sbírkách novin a časopisů (pořadatel SDRUK, září 2000 Mikulov) a následně publikovaném v 1/2001 časopisu Čtenář.

Další mimořádnou událostí celé společnosti ČR, která se životně dotýká existence státních vědeckých knihoven, byly historicky první volby do krajských úřadů. Dnem voleb - 12. listopadu 2000 - vznikly kraje, Kladno leží ve Středočeském kraji. Knihovna se začala připravovat v souvislosti s tím na delimitaci od státu (zřizovatel MK) ke kraji (zřizovatel samosprávný krajský úřad). Závěrem roku se zdařilo po více než šestiměsíčním úsilí jednat o této skutečnosti s náměstkem ministra vnitra pro reformu státní správy a samosprávy Yvonne Streckovou, která prislibila pomoc při delimitaci, resp. pomoc pro její oddálení.

Tyto vnější skutečnosti roku 2000 nebylo možno plně ovlivnit.

Život knihovny ovlivnilo (kladně) dokončení grantových projektů. V září byl zprovozněn automatizovaný výpůjční protokol v hudebním oddělení (grant Sorosovy nadace). Tato skutečnost výrazným způsobem vylepšila služby uživatelům města Kladna. V hudebním oddělení výpůjční protokol byl již nejen zastaralý, ale doslova archaický, nedůstojný instituce SVK v Kladně v posledním roce milénia. Změnu čtenáři okamžitě ocenili podstatně větší návštěvností. Zprovoznění Internetu v Ústřední půjčovně beletrie v Zámku využívaný z velké části vozíčkáři - ostatně jim byl určen především - je výsledkem projektu Připojení Ústřední půjčovny beletrie k síti Internet (RISK 2000).

Projektem úspěšným v roce 2000 bylo vybudování Vzdělávacího centra VYC v SVK. V roce 2000 byl projekt dokončen a učebna vybudována a připravena k zahájení výuky. Projekt „Příspěvek na tisk časopisu Čtenář“ umožnil vydání časopisu v nezměněném nákladu a úpravě.

Z hlediska budoucího života knihovny je významné dokončení 1. etapy úpravy domu čp. 1550 (listopad 2000). Do dokončené části opravy domu se postupně přemístí útvar automatizace, odbor technickoekonomický a oddělení reg. autorit a bibliografie (odboru doplňování a zpracování). Na přechodnou dobu (do doby dokončení 2. etapy úpravy) bude zde umístěno také výukové centrum.

Z pohledu ekonomického rok 2000 byl rokem mimořádně napjatým. Přiznaný rozpočet nedovoloval zajistit všechny potřebné aktivity. Rozpočet byl zlepšen nejen financemi získanými z projektů a grantů, ale také financemi poskytnutými Městským úřadem v Kladně, Okresním úřadem v Kladně a jednotlivci. Mezi nimi nevelký obnos - 1000 Kč - poskytli organizátoři akce Filmový festival Sletišť 2000. Částka to byla sice nevysoká, ale je nutno vysoce ocenit význam tohoto činu. Organizátoři akce - studenti Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a Vysoké školy ekonomické Praha - věnovali výtěžek dle svého vyjádření „instituci, již coby studenti permanentně využíváme a velmi si nabízených služeb ceníme“.

Přes mimorozpočtově získané prostředky se nepodařilo získat tolik, aby bylo možno uskutečnit vše plánované, především zprovoznění celého domu čp. 1550. Stále je odkládán nákup nového služebního automobilu.

Číselné výsledky dokládají jasně ve většině ukazatelů zvýšení. Výjimkou byl počet prezenčních výpůjček (dopad tiskového zákona, kdy knihovna neměla povinný výtisk seriálů a neměla finanční prostředky na jejich nákup) a počet informačních dotazů v informační službě. Jejich snížení je paradoxně vyváženo tím, že uživatelé jsou stále zkušenější, znalejší práce s elektronickými katalogy a dalšími zdroji a proto nepožadují asistenci pracovníka studovny nebo informačních služeb.

Vedení knihovny v roce 2000 pracovalo ve složení

PhDr. Jiřina Bínová Kádnerová - ředitelka

ing. Ivana Škutová - statutární zástupce ředitele a vedoucí odboru technickoekonomického

ing. Jiří Mika - vedoucí odboru doplňování a zpracování

Mgr. Jan Helcelet - vedoucí útvaru ředitele

Hana Pospíšilová - vedoucí půjčovny odborné literatury

PhDr. Jakub Pavlík - vedoucí útvaru studoven a informací

Miroslava Frolíková - vedoucí odboru všeobecných služeb

Marie Maulisová - vedoucí odboru automatizace

Odbor doplňování a zpracování

je sice tvořen třemi odděleními (doplňování, zpracování, autorit a bibliografie), ale z praktických a provozních důvodů byly ustaveny funkční týmy:

- jmenné zpracování a soubory jmenných autorit
- věcné zpracování a soubory věcných autorit
- retrokonverze a aktualizace elektronického katalogu
- vybavení a expedice dokumentů, aktualizace lístkového katalogu
- akvizice a zpracování seriálů

Systémově chybí pracovní tým aktualizace a revize.

Oddělení autorit a bibliografie (od 1.12.2000 odd. regionálních autorit a bibliografie) se postupně zaměřovalo více na tvorbu regionálních databází (bibliografických a faktografických, včetně autorit) a spolupráci s knihovnami v regionu, zatímco správu neregionálních autorit převzalo kompletně oddělení zpracování. Odpovídá to potřebě aktualizovat záznamy autorit současně se zpracováním dokumentů.

Nákup knižních dokumentů byl relativně rovnoměrný.

Při nákupu knih a kartografických dokumentů bylo maximálně využíváno finančních výhod od stálých dodavatelů. V průměru byl získán rabat 28%. Průměrná tržní cena nakoupených knih činila 208,- Kč.

Doplňování fondů jednotlivých půjčoven

	celkem	z toho nákup
půjčovna odborné literatury	7045	897
Ústřední půjčovna MOS - Zámek 4183		1743
ostatní půjčovny pro dospělé	2689	2533
půjčovny pro děti	2093	1110
výměnný fond městských služeb	1107	1093

výměnný fond okresních služeb	927	906
všeobecná studovna	104	68
regionální studovna	507	8
informační služba	98	48
příručky, hudební odd.	93	65
celkem	18846	8471

10259 knih odborné literatury pro dospělé čtenáře přibližně v tomto oborovém rozložení (podle hlavních tříd MDT)

		%
0 Všeobecnosti	344	3,35
1 Filozofie, psychologie	676	6,59
2 Náboženství	286	2,79
3 Společenské vědy	1681	16,39
5 Matematika, přírodní vědy	693	6,76
6 Užití vědy, lékařství, technika	2771	27,01
7 Umění, sport, hry	891	8,68
8 Jazykověda, filologie, literatura	624	6,08
9 Geografie, životopisy, dějiny	2121	20,67
Neurčeno	172	1,68
Celkem	10259	100,00

V roce 2000 bylo získáno 1691 dokumentů označených jako regionální, ať již z důvodu regionálního obsahu, autorství nebo místa vydání, což bylo téměř dvakrát více než v předchozím roce. Důvod může být jednak v důslednějším zjišťování ediční činnosti v regionu, jednak v integraci regionálních databází do automatizovaného systému, díky níž dochází k snazšímu a přesnějšímu určování regionálního aspektu dokumentů při vstupním zpracování.

Problematická byla v roce 2000 akvizice seriálů, a to v důsledku právních změn týkajících se povinného výtisku. V průběhu roku docházelo k značně nevyváženému, dá se říci chaotickému dodávání povinného výtisku periodik. Snažili jsme se tomu zabránit intenzivní korespondencí a telefonickými i osobními jednáními s vydavateli a distributory, jejichž cílem bylo zajistit v přechodném období platnosti zákona č. 46/2000 co nejmenší úbytek čísel jednotlivých titulů a po nabytí účinnosti zákona č. 302/2000 opět získat povinný výtisk v plném rozsahu. Po vyjití novely bylo obesláno více než 200 vydavatelů a distributorů. Nedodaná čísla nejžádanějších seriálů byla rovněž doplňována nákupem. Přes tato opatření došlo u řady titulů k porušení kontinuity odběru, ročník 2000 je neúplný.

Akvizice seriálů nákupem byla vzhledem k finančním prostředkům i v roce 2000 velmi omezená - jednalo se o několik titulů domácích periodik, dokupovaných navíc k povinnému výtisku, a o dvacet zahraničních seriálů.

Základní evidence seriálů byla v roce 2000 prováděna již kompletně v modulu seriálů systému Rapid Library. Alespoň jedno číslo bylo zaevidováno u 2025 titulů.

Akvizice zvukových a audiovizuálních dokumentů byla zajišťována s ohledem na požadavky uživatelů a finanční možnosti knihovny. Normy a hudebniny byly získávány především povinným výtiskem, elektronické zdroje v omezeném množství nákupem, případně dary.

Knihy, kartografické dokumenty a zvukové dokumenty byly již rutinně zpracovány v katalogizačním modulu systému Rapid Library. V roce 2000 bylo zahájeno též automatizované zpracování audiovizuálních dokumentů, hudebnin a pokusně elektronických zdrojů (CD-ROM). Pokračovala retrokonverze katalogizačních záznamů knih a retrospektivní katalogizace zvukových dokumentů a dokumentů z fondu regionální studovny.

Zpracované bibliografické záznamy v elektronickém katalogu

Záznamy založené v akvizičním katalogu (nové dokumenty)	
knihy	9494
<i>z toho s věcným popisem</i>	7723
kartografické dokumenty	560
Záznamy vytvořené přímo v modulu katalog	
knihy	2490
z toho: retrokonverze	2104
region	386
<i>z toho s věcným popisem</i>	2473
hudebniny	695
z toho: retrokonverze	591
nové	104
zvukové dokumenty	3860
elektronické zdroje	1

videodokumenty	358
celkem záznamů	17458
Záznamy přejeté z externích zdrojů	0

Vzhledem k zprovoznění automatizovaného výpůjčního procesu v hudebním oddělení a ve snaze co nejrychleji eliminovat potíže, které vznikaly v automatizovaném výpůjčním procesu v půjčovně odborné literatury z důvodů ještě nekompletního elektronického katalogu této půjčovny (sklad VESO), byla retrokonverze v roce 2000 nadále zaměřena výhradně na odbornou literaturu a záznamy zvukových a audiovizuálních dokumentů. Proto nebyla také zahájena plánovaná retrokonverze beletrie (půjčovna Zámek). Retrokonverzí bylo vytvořeno 2104 bibliografických záznamů knih, množství dalších záznamů bylo aktualizováno nebo u nich byly doplněny záznamy exemplářů (holding). Bylo zpracováno 386 dokumentů z regionálního fondu. Fond CD a kazet byl zpracován do té míry, že elektronický katalog umožňuje bezproblémové automatizované půjčování v hudebním oddělení.

Souběžně s elektronickým katalogem se dále doplňují lístkový generální katalog a lístkové katalogy v půjčovnách městských služeb, v nichž není dosud implementován automatizovaný systém a (s výjimkou Zámku) ani internet. Bylo vytištěno celkem 65188 katalogizačních lístků, což představuje (jenom v nákladech na papír) více než 15 tis. Kč.

Z akvizičního katalogu seriálů se podařilo automatizovanou konverzí vytvořit záznamy titulů a ročníků seriálů ve formátu UNIMARC. Vznikl tak dobrý základ pro retrospektivní katalogizaci seriálů.

S výjimkou tvorby souborného katalogu regionálních dokumentů (REDO), jenž vzniká ze záznamů vlastních a ze záznamů dalších knihoven regionu, nebyla využívána kooperativní katalogizace. Byly ověřeny možnosti přebírání záznamů ze Souborného katalogu ČR - CASLIN. Praktickému využití těchto záznamů však brání poměrná pracnost výměny autoritních údajů v přebíraných záznamech. Byla připravena analýza řešení pro systém Rapid Library, vlastní programová úprava však zatím nebyla realizována.

Pro potřeby zpracování byly pravidelně využívány informace z katalogů přístupných na internetu, nově též ze světového katalogu WorldCat přístupného prostřednictvím služby First Search OCLC.

Pokračovala aktualizace souborů jmenných autorit, došlo k výrazné aktualizaci záznamů v souboru korporací. Soubory autorit ovlivnila integrace článkové bibliografie do automatizovaného systému, což se projevilo nárůstem počtu záznamů v souborech autorit osobních jmen, korporací i klíčových slov. Informace z článkové bibliografie byly zároveň přínosem pro aktualizaci autoritních záznamů, stejně jako informace z integrovaných regionálních databází.

Byla zahájena tvorba věcných autorit podle zásad uplatňovaných v Národní knihovně ČR (předmětová hesla ve vazbě k MDT) tak, aby mohly být v roce 2001 již využity při věcném zpracování. Byl přepracován soubor forem a žánrů, používaný při věcném popisu zvukových dokumentů a hudebnin.

Článková bibliografie je od 1.1.2000 kompletně provozována v systému Rapid Library a ve formátu UNIMARC. Databáze článků byla v rámci elektronického katalogu (OPAC)

zpřístupněna uživatelům knihovny a záznamy jsou ze systému Rapid Library exportovány do souborné databáze článků v NK ČR. Pro potřeby článkové bibliografie je excerpováno 86 titulů seriálů, z toho 15 odborných s celostátní působností.

Integrace faktografických databází REOS (regionální osobnosti) a REFA (regionální faktografie – památky a místopis) do automatizovaného knihovního systému vytvořila podmínky pro rozsáhlou aktualizaci a doplnění záznamů. Databáze jsou součástí souborů autorit osobních jmen, respektive korporací, a jejich aktualizace probíhá v součinnosti s oddělením zpracování. Pro doplňování záznamů jsou využívány především informace z regionálních seriálů (vazba na článkovou bibliografii) a knih (vazba na regionální povinný výtisk). Zbývá doplnit vazbu mezi věcným zpracováním knih a faktografickými záznamy, pro niž byly vytvořeny podmínky teprve dopracováním katalogizačního modulu při zářijovém servisu.

Aktuální počty záznamů jednotlivých databází jsou uvedeny v tabulce Číselné ukazatele za rok 2000 (Příloha č. 1), u databáze REFA je samostatně vykázáno 1750 záznamů, které jsou dosud uloženy pouze v původní databázi CDS/ISIS, odkud budou v roce 2001 převedeny do systému Rapid Library.

Stav regionálních databází a souborů autorit

REDO - celkem záznamů	4521
- nové záznamy	647
Články - celkem záznamů	2437
- nové záznamy	2437
- záznamy zaslané do NK	1892
Články v CDS/ISIS (záznamy z let 1992-1999)	21654
Soubor autorit osobních jmen (celkem záznamů)	85410
z toho REOS (celkem záznamů)	5836
- nové záznamy	503
- aktualizované záznamy	1240
Soubor autorit korporací (celkem záznamů)	4285
z toho REFA (celkem záznamů)	1514
- nové záznamy	87
- aktualizované záznamy	701
Záznamy REFA v CDS/ISIS	1750

Byl připraven projekt Rozvoj regionálních databází na základě konverze článkové bibliografie a podán do programu MK ČR Věda a výzkum. Při vyhodnocování projektů se umístil na prvním místě. Jeho řešením se bude oddělení zabývat v letech 2001 a 2002.

Odbor se podílel na průběžném ověřování funkcí systému Rapid Library a zejména na přípravě podkladů pro servisní návštěvy dodavatele systému. Realizované úpravy byly následně testovány a připomínkovány téměř do konce roku 2000.

Odbor spolupracoval na analýze nové podoby elektronického katalogu pro veřejnost (OPAC), který byl rozšířen o přístup do katalogu a denní evidence seriálů, do databáze článkové

bibliografie, databázi regionálních osobností a regionální faktografie a do souborného katalogu REDO. Samostatně byla vytvořena nová funkce umožňující zápis požadavků uživatelů do zvláštní databáze, která slouží jako informační zdroj pro akvizici.

Měsíčně byly odesílány záznamy do Souborného katalogu ČR – CASLIN a souborné databáze Články v českých novinách, časopisech a sbornících.

S ohledem na přechod katalogu CASLIN do systému Oracle byl upraven exportní předpis a několik již odeslaných dávek záznamů bylo nutno znovu zpracovat. Do SK ČR bylo celkem předáno 8076 záznamů.

Do souborné databáze Články v českých novinách, časopisech a sbornících bylo předáno 1892 záznamů, po upřesnění zásad přenosu export probíhal bez větších potíží.

Pracovníci odboru jsou členy pracovních skupin Národní knihovny pro zpracování různých druhů dokumentů, prostřednictvím elektronické pošty i osobně byli v kontaktu s některými členy Rady pro katalogizační politiku při Národní knihovně ČR. Často byla využívána [www stránka NK ČR](http://www.stranka.nk.cz) „Dotazy ke katalogizaci“.

SVK byla účastníkem dokončeného projektu Retrospektivní konverze bibliografického katalogu (projekt RETROCON a Zpřístupnění záznamů české knižní produkce 20. století). Rozšířily se kontakty s veřejnými knihovnami regionu střední Čechy, zejména spolupráce při tvorbě Souborného katalogu obsahově regionálních dokumentů (REDO). Uskutečnila se porada bibliografů veřejných knihoven středních Čech.

Zástupci odboru se zúčastnili domácích knižních veletrhů (s výjimkou Olomouce) a Salon du Livre v Paříži.

Odbor participoval na přípravě, uspořádání a obsahovém zajištění 10. akvizičního semináře. Na konferenci Knihovny současnosti v Seči byl přednesen vedoucím odboru referát v sekci Internet a knihovny.

Půjčovna odborné literatury

vykazuje plynulý nárůst registrovaných uživatelů, návštěv a výpůjček, plánovaný počet byl překročen ve všech ukazatelích. Největší nárůst registrací uživatelů byl zaznamenán v Týdnu knihoven, kdy byli nově přihlášení osvobozeni od registračního poplatku. Zvýšil se počet výpůjček MVS - požadavků vlastních uživatelů a jejich realizace, i požadavky z jiných knihoven a jejich realizace.

Automatizovaný výpůjční proces funguje v nejzákladnějších funkcích bez větších problémů. Dílčí problémy nastaly po zavedení automatizace v hudebním oddělení. Provázanost, která na jedné straně je výhodou (např. možnost okamžitého uložení dat do dtb.při registraci, přehled o případných restech a možnost upozornit uživatele např. na rezervovaný titul atd.), na druhé straně působí, že množství informací má nejen uživatelé, ale i pracovníky knihovny. Většina problémů vzniká z rozdílnosti výpůjčních řádů a postupů v obou půjčovnách.

Pro lepší uspokojování potřeb byla uživatelům nabídnuta nová služba. Každý uživatel má možnost zaznamenat požadavek titulu, který v on-line katalogu nenašel. Tato služba zpětně může ovlivnit akvizici deziderat. Uživatel je zpětně informován, bude-li titul do fondu knihovny zakoupen, pokud z různých důvodů doplněn být nemůže, je mu nabídnuta MVS.

Stávající podoba webovského OPACu je pro uživatele značně nepřehledná. Na rozdíl od OPACu na interní síti, kde je možné vytvořit žádanku pouze na tituly a exempláře, které jsou t.č. ve skladu, na webu je teoreticky možné si vyžádat kterýkoli exemplář titulu, který je volný (není vypůjčený), z celého fondu, tj. ze všech půjčoven. Přesto, že v úvodu k vyhledávání v katalogu je návod, jak si vyžádat dokument prostřednictvím e-mailu, využívá této možnosti jen velmi málo uživatelů.

Velký objem prací představují přesuny fondů do odlehčovacích skladů, následně jejich expedice při vyžádání (denně cca 30 požadavků). Ze vzdálených skladů bylo expedováno 8 332 svazků, v roce 1999 pouze 5 550, nárůst cca 1/3 je způsoben přesuny živých fondů do vzdálenějších skladů. Do skladu VESO byly přesunuty knihy sign. J 44-64000, J 15-35000 a J 39-49000. Cca 140 bm polic se uvolnilo pro nové přírůstky: rezerva zhruba na jeden rok.

Z fondu zrušené pobočky v Kročehlavech byly vybrány pro POL chybějící tituly, respektive zachovalejší exempláře jako náhrada za poškozené.

Fyzická revize fondu POL byla fakticky ukončena. Na jejím základě byly v katalogu označeny jednotlivé exempláře lokačními značkami. Lokace je třeba doplnit ještě u zhruba 6000 jednotek umístěných ve skladu VESO.

Potěšující je zvyšující se počet požadavků i realizovaných výpůjček MVS. Zdařilý byl seminář pracovníků MVS veřejných knihoven Středočeského kraje.

Činnost **útvary studoven a informací**, především odborné studovny, byla výrazně negativně ovlivněna zákonem č. 46/2000 Sb., tj. tiskovým zákonem. Počet návštěvníků a výpůjček velmi razantně poklesl, po přijetí novely zákona v září 2000 návštěvy i výpůjčky sice opět stouply, snížení se nepodařilo zcela anulovat. Celkově rok 2000 vykazuje pokles v celkovém počtu výpůjček.

Nežádanější odborné tituly se okamžitě zajišťovaly nákupem, populární a čtivé časopisy byly celoročně k dispozici v městském oddělení služeb.

Nežádanější jsou deníky MFD a Hospodářské noviny, mezi odbornými periodiky vysoce vede Sběrka zákonů, z dalších týdeníků a měsíčníků jmenujme Obchodní věstník, Týden, Stereo & video.

Počet výpůjček časopisů zaznamenal výrazný pokles. Řada titulů byla z důvodu ochrany fondu seriálů nabízena formou informace o existenci titulu ve fondu, která je umístěna na polici v podobě seznamů nejzajímavějších titulů daného oboru.

Proti roku 1999 nepatrně stoupl počet návštěvníků regionální studovny (425), kteří si vyžádali 1 789 výpůjček. Regionální studovna zpracovala několik rozsáhlých písemných rešerší. Rešerše Lidice s 202 záznamy je unikátní nejen rozsahem, ale především tím, že obsahuje i záznamy dokumentů soukromých sbírek lidických občanů a Památníku Lidice.

Dotazy regionální se týkaly především Kladna a jeho nejbližšího okolí (Gymnázium Kladno, Historie a architektura kladenských věžových domů, Sgrafita Mikoláše Alše v Kladně, Vinařická hora, Historie Velvany Velvary), rovněž rešerše (Poldi Kladno - historie posledních let, Historie sportu v Kladně, Rychlodráha Praha - Kladno).

Uskutečnilo se 54 lekcí přípravy uživatelů informací s účastí 762 studentů a seniorů. 51 lekcí bylo určeno studentům a 3 seniorům. Dvě ze tří lekcí pro seniory byly realizovány v rámci cyklu Setkání seniorů s výpočetní technikou. Lekce zahajující další aktivitu v oblasti vzdělávání a výuky uživatelské veřejnosti byly veřejností přijaty s velkým pochopením.

Pokles poskytnutých registrovaných informací je způsoben tím, že řada - zejména faktografických - informací je zodpovězena Informačním centrem regionu Kladno (především informace o dopravních spojích). Důvodem je i rostoucí informační a „počítačová“ gramotnost uživatelů. Uživatelé se na informační služby obracují pouze s náročnějšími informačními dotazy.

Z plánovaných 6 5000 ústních informací bylo uskutečněno 5 412, z 500 písemných se realizovalo 276 s 4 268 záznamy.

Zajímavé zodpovězené dotazy: rychlost orkánu, broušení spirál, datum Velikonoc v roce 1930 a 1940, motýlí farmy ve světě, výskyt lymské boreliozy v Norsku, Václav Vrabčík - miláček českého hasičstva (region Ústí nad Labem), expedice na Nanga Parbat, význam slova lůsy (J.Š. Baar), viklan - význam a výskyt, bludný balvan - význam a výskyt.

Pokračuje výrazně nárůst uživatelů pracujících s internetem. Tento ukazatel dosáhl v letošním roce pravděpodobně svého realizačního maxima, jeho další růst je determinován počtem stanic PC pro uživatele. Vliv má i rychlost připojení k internetu, kterou má knihovna k dispozici. Řada zájemců nemohla s internetem pracovat, protože v danou chvíli nebyla volná žádná pracovní stanice.

Odborný zájem uživatelů internetu byl zaměřen i na informace z burzovního zpravodajství, na indexy světových burz, jako jsou NASDAQ, DOW JONES, NIKKEI, NYSE a další. Stejně jako v minulém roce trval zájem o obchodní rejstřík a pokračoval zájem o dtb. ARES - živnostenský rejstřík. Mezi zajímavé dotazy můžeme zařadit také vyhledání informací o světových satelitních stanicích, vysílaných v kódu D2MAC. Stále rostoucí zájem je zaměřen na využití volně přístupných mailových serverů, vzrostl počet zájemců o On-line Chat.

Nové možnosti poskytuje zpřístupnění plných textů zahraničních odborných periodik programu Open Society Institute – EIFL Direct. Program provozovaný firmou EBSCO nabízí odborníkům z mnoha vědních oborů plné texty z cca 1 600 zahraničních časopisů, zejména v jazyce anglickém. Nabídka byla rozeslána potencionálním uživatelům (250 letáků a průvodních dopisů) a školám. Přes masivní propagaci není využití příliš rozsáhlé - celkem 46 uživatelů.

Přístup do databanky TAM-TAM firmy Anopress Praha (plné texty českých deníků, některých odborných časopisů, přepis zpravodajských a diskusních pořadů rozhlasu a ČT a některé vědomostní databáze) využilo 281 uživatelů.

Útvar studoven a informací zajišťoval akce propagující Internet pro nejširší občanskou a uživatelskou veřejnost. Záměrem akcí bylo seznámení zejména potencionálních

uživatelů s vyhledáváním informací v Internetu. Dalším záměrem bylo představit Internet jako zdroj informací, zábavy, poučení a práci s ním jako zajímavou a užitečnou možnost využití části osobního volného času zejména těm skupinám obyvatel, které nemají s Internetem každodenní osobní zkušenost. Dny otevřených dveří byly určeny nejširší uživatelské a občanské veřejnosti, i vytypovaným skupinám obyvatel: seniorům, odborné a aktivní veřejnosti, ženám v domácnosti a ženám a mužům na rodičovské dovolené. Dny otevřených dveří využilo 71 zájemců, z nich 31 vyplnilo anketní lístek s otázkami: jak se respondent ankety dozvěděl o akcích pořádaných v SVK v Kladně v rámci projektu Březen – měsíc Internetu, co ho při návštěvě SVK v některém z nabídnutých termínů zaujalo, co by doporučil knihovně pro další podobné akce. Z anketních odpovědí byla výrazně patrná

spokojenost s ochotou a přístupem pracovníků knihovny. Anketní lístky byly vyhodnoceny a respondent, jehož odpověď byla pro knihovnu nejzajímavější, získal 5 hodin přístupu na internet zdarma. Akce Internet pro školy využily 3 deváté třídy základních škol

s pedagogickým doprovodem. Ve třech a půl hodinách bylo 70 žáků seznámeno s nabídkou služeb a informací spojených s využitím internetu .

V obou studovnách byla zahájena revize fondu knih.

Standardní služby poskytuje odbor všeobecných služeb v městském oddělení služeb (Ústřední půjčovna beletrie v Zámku, ústřední dětské oddělení a další čtyři půjčovny pro dospělé a dětské čtenáře) a hudebním oddělení.

Při nepatrném zvýšení počtu registrovaných uživatelů (do plánovaných 5 600 registrovaných uživatelů chybí 36) se zvýšil počet návštěv i výpůjček. Je to trvalý stav: mnohdy jeden registrační průkaz využívá více rodinných příslušníků, i když podle knihovního řádu má mít každý uživatel průkaz vlastní.

Od konce roku 1999 zaměstnává knihovna „exekutora“, který vymáhá přímo v bytě uživatele „nedobytné“ dokumenty. Jeho funkce vzbudila i zájem médií: podařilo se získat zpět výrazný počet dokumentů.

Ve všech půjčovnách se dosud půjčuje klasickým způsobem (bez zásahu automatizace), pouze půjčovna Zámek má připojení k Internetu (a též možnost nahlížení do elektronického katalogu). Zvláštní službou pro tělesně postižené (jimž je Internet určen především vzhledem k bezbariérovému přístupu) je donáška dokumentů z půjčovny odborné literatury a možnost jejich absenčního půjčení v Zámku. Internet využilo 1 552 uživatelů, trvale jej využívají 4 vozíčkáři.

Návštěvnost jednotlivých půjčoven je patrná z přehledů porovnávajících roky 1999 a 2000.

registrovaní čtenáři	z toho děti	čtenáři navštěvující
celkem		půjčovnu

	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Zámek	1672	1781	74	94	3778	3957
Sítná	1114	1144	211	285	1305+527	1532+630
Kročehlavý	1289	1261	401	381	1268+547	1296+457
DO	486	476	403	376	1009	971
Rozdělov	509	569	59	93	710	734
Švermov	242	233	87	77	338	354
Kročehlavý,Fügnerova ul.	108	-	4	-	-	-
Celkem	5420	5464	1239	1306	9482	9931
Hudební oddělení	713	662	-	-	2637	-

	návštěvy celkem		z toho děti	
	1999	2000	1999	2000
Zámek	30685	32649	1534	1619
Sítná	19021	19901	3122	4150
Kročehlavý	20488	20923	6742	6889
DO	8610	8380	6471	6097
Rozdělov	8719	8883	820	1064
Švermov	3343	3409	957	1170
Kročehlavý,Fügnerova ul.	1171	-	75	-

Celkem	92037	94145	19408	20989
Hudební oddělení	21137	21271	-	-

	výpůjčky celkem		z toho děti	
	1999	2000	1999	2000
Zámek	127026	132452	3960	3877
Sítná	88160	94162	12660	13375
Kročehlavy	103809	106978	16727	19058
DO	30109	28429	25266	23466
Rozdělov	47265	48153	2273	2508
Švermov	17497	18763	3606	4452
Kročehlavy,Fügenerova ul.	8993	-	652	-
Celkem	422859	428937	65144	66736
Hudební oddělení	39483	34670	-	-

Podstatné změny zaznamenalo hudební oddělení. V roce 2000 byl dokončen grantový program 3. etapa automatizace SVK. 1. září bylo automatizováno hudební oddělení, byla dokončena retrokonverze a rekatalogizace audiálních (kromě gramofonových desek) a audiovizuálních dokumentů a zahájen automatizovaný výpůjční protokol. V hudebním oddělení skončil knihovnický „středověk“. Odrazilo se to okamžitě vyšší návštěvností, přesto pokles v 1. pololetí byl tak značný, že celkové výsledky roku 2000 jsou nižší než v roce 1999.

	Plán	Skutečnost 2000	1999
Registrovaní uživatelé	700	662	713
Návštěvníci	19 000	21 271	21 137
Výpůjčky absenční	36 000	34 670	39 483
prezenční	650	301	619
Dotazy ústní	4 000	6 128	5 934
Upomínky	-	266	225

Pokračovala spolupráce se Sjedenou organizací nevidomých a slabozrakých v Kladně především při nákupu zvukových knih (45) a jejich využívání.

Pokračovala spolupráce se základními a mateřskými školami v Kladně, celkem bylo uspořádáno 101 kolektivních akcí pro děti a mládež, z toho 43 lekcí knihovnicko-informační výchovy, 44 besed, 8 exkurzí, 2 soutěže a 4 jiné akce s celkovým počtem návštěvníků 2 960.

Byl vyhlášen a vyhodnocen 4. ročník soutěže „Nepište do šuplíku“ pro děti a mládež od 10 do 20 let. Přihlášeno bylo celkem 52 účastníků. Vyhodnocení se konalo v rámci Týdne knihoven a bylo spojeno s besedou se spisovatelem Ilonou Borskou, Ivo Štukou a Ivanem Binarem. S dětmi besedovali v Týdnu knihoven také spisovatelé Rudolf Čechura, Jana Knitlová a prof. Helena Haškovcová.

K získání nových čtenářů - především z řad dětí - napomohla soutěž Zapiš své kamarády, která byla vyhodnocena v prosinci: vyhodnocení bylo spojeno s předáním drobných cen a besedou s dětmi.

Při akcích v Týdnu knihoven bylo získáno 178 nových čtenářů.

V rámci akce Březen - měsíc internetu byly vyčleněny dva dny pro seznámení pracovníků městských a obecních úřadů a knihovníků malých knihoven s internetem. Akce se nesetkala s velkým ohlasem.

V Ústřední půjčovně beletrie v Zámku a v půjčovně Kročehlavy - Vrchlického byly prezentovány výstavy (50 let divadla Lampion, Cestujeme po Evropě, Stop drogám, Svět divokých zvířat, Hannover Expo 2000, Obrázky z paličkované krajky, Čerti a mikuláši). V jednotlivých půjčovnách jsou trvale instalovány výstavy knih sloužící k propagaci autorů, event. knih málo využívaných.

Pracoviště okresních služeb zpracovalo celookresní statistické výkazy za rok 1999, Rozbor činnosti veřejných knihoven okresu Kladno za rok 1999. Bylo kontaktováno 67 knihoven (návštěvy, konzultace, instruktáže). Uskutečnily se 4 porady profesionálních

knihoven. Byly kontaktovány všechny knihovny a jejich obecní/městské úřady v souvislosti s rozvojem informační sítě knihoven (podání projektů na připojení k internetu).

Do 26 knihoven bylo rozesláno, resp. rozvezeno 4 254 svazků knih. Pokračovala revize a prověrka výměnného fondu (zrevidováno 4 324 svazků).

Činnost **útvary automatizace** proniká postupně do všech odborných činností, park výpočetní techniky narůstá.

Hlavním úkolem v oblasti automatizace bylo nejen zajistit dosavadní provoz počítačové sítě SVK a automatizovaného systému Rapid Library, ale zejména příprava nezbytného posílení hardware a upgrade software pro plánované zprovoznění Rapid Library na dalších pracovištích a pro rostoucí nároky na výpočetní techniku vyplývající z plnění stále složitějších a náročnějších úkolů a z rozšiřování služeb uživatelům.

Přechod všech informačních technologií knihovny do roku 2000 proběhl bez problémů.

Významným neplánovaným počinem, který je nutno vyzdvihnout, bylo zavedení síťové správy a samočinné aktualizace antivirového programu AVG na pracovních stanicích. Díky tomu knihovna překonala vcelku bez následků virové pohromy šířící se zejména po Internetu (NAVIDAD, ILOVEYOU aj.).

Bylo vypsáno výběrové řízení na nový server pro OS Novell Netware 5.0, které muselo být opakováno s upřesněnými požadavky. Byl vybrán a koupen server Dell PowerEdge 2400.

Na nový server byl (ve spolupráci s firmou Žáček) nainstalován OS Novell Netware 5.0 pro 100 uživatelů a upgrade modulu REVELATION.NLM pro zajištění chodu Rapid Library a celého prostředí Advanced Revelation v nové verzi operačního systému.

Po přenosu všech dat ze starého serveru Novell na nový byl provoz starého serveru definitivně ukončen.

Provoz celého systému na novém serveru se nutně neobešel bez problémů, zejména ve vztahu k Rapid Library. Za konzultací s firmou Cosmotron Bohemia byla postupně byla doladována konfigurace serveru a nastavení parametrů Revelation.NLM. Problémy byly hlavně s indexy Rapid Library a s provozem Rapid Library na počítačích s OS Windows 95/98, ale postupně byly buď zcela odstraněny nebo minimalizovány. Všechny stanice s operačním systémem MS DOS pracovaly od počátku bez problémů. Rychlost nového serveru je na chodu Rapid Library na všech stanicích patrná.

Útvar automatizace řídil činnost realizačního týmu grantového projektu „3. etapa automatizace knihovny“ dotovaného OSI Budapešť. Tým stanovoval a vyhodnocoval dílčí úkoly plnění projektu.

Bylo nakonfigurováno 8 počítačů zakoupených z dotace OSI. V souladu s projektem a časovým harmonogramem bylo pět počítačů nainstalováno do hudebního oddělení, kde byl

koncem března zprovozněn OPAC pro uživatele. Jedno PC bylo dočasně poskytnuto odboru DZ pro retrokonverzi hudebních dokumentů a začátkem září dáno k dispozici uživatelům hudebního oddělení na vyhledávání v OPACu. Dvě PC byla umístěna do studovny a byl na nich zprovozněn OPAC pro čtenáře stejně jako v půjčovně odborné literatury. PC jsou využívána hlavně pro vyhledávání v katalogu seriálů.

Po skončení prázdninového (zkušebního) provozu byl zahájen plný rutinní provoz, i když některé drobné problémy byly ještě do konce roku ve spolupráci s firmou Cosmotron Bohemia odstraňovány.

Bylo vypracováno a odesláno závěrečné vyhodnocení a vyúčtování grantového projektu G12 pro OSI Budapešť.

Útvar automatizace se výrazně podílel na přípravě a realizaci projektu Vybudování vzdělávacího centra VISK: zpracování projektu i závěrečné zprávy, technický návrh řešení, nákupy a zprovoznění techniky (PC, tiskárna, scanner, hub, proxy-serveru).

Pozornost si vyžaduje Internet. Útvar společně s útvarem ředitele se podílel na výrazné změně www stránky (stránka přihlášena do soutěže www stránek knihoven) i na její trvalé průběžné aktualizaci.

Byly řešeny četné výpadky internetu a problémy s rychlostí přenosu. Byla zajištěna instalace větší antény.

Byla změněna konfigurace na linuxovém serveru v souvislosti s převedením sítě Cesnet do vlastnictví společnosti Contactel.

V závěru roku byla zahájena jednání s firmou Contactel o snížení ceny za stávající připojení a o podmínkách zvýšení přístupové rychlosti k Internetu. S rostoucím počtem stanic připojených k Internetu se začala přístupová rychlost 64 kbps jevit jako nedostačující.

Rozšíření systému Rapid Library nutně vyžadovalo výrazně více pracovního času, často i úsilí a taktiky při jednání s firmou Cosmotron Bohemia, a.s. Hodonín.

V souvislosti se systémem byly uskutečněny zásahy a další činnosti:

- nainstalování cvičné verze změn v souvislosti s přípravou automatizovaného výpůjčního protokolu v hudebním oddělení,
- zprovoznění OPACu v hudebním oddělení, zajištění dohledu,
- zprovoznění automatizované výpůjčního protokolu v hudebním oddělení, po dobu zkušebního provozu zvýšení dohledu,
- shromažďování drobných chyb, odesílání k řešení do firmy Cosmotron, rozdělení a zpracování modulů OPAC a VÝPŮJČKA v souvislosti a automatizací hudebního oddělení.

Základními nákupy výpočetní techniky byl nový server (viz výše), vybavení výukového centra, licence produktů Microsoftu (smlouva Select), klimatizační jednotka pro místnost serverů), upgrady PC a Novell Netware 5.0.

Zvýšenou pozornost si vyžadovalo zprovoznění učebny VYC, příprava stěhování útvaru do upravených prostor v domě čp. 1550.

V lednu 2000 se uskutečnila dvoudenní porada vedoucích útvarů automatizace v SVK v Kladně, na přípravě a realizaci se podíleli všichni pracovníci útvaru.

Vedoucí útvaru se zúčastnila porady automatizátorů v SVK Olomouc, konference Infórum 2000 a několika odborných seminářů.

Byla provedena fyzická inventarizace výpočetní techniky k 31.12.2000.

Počet počítačů celkem: 106

- 3 servery
- 103 PC
 - z toho pro veřejnost: 47 (z toho 11 ve vzdělávacím centru)

Počet PC s přístupem na Internet: 56

- z toho pro veřejnost 22

Počet tiskáren celkem: 28

Soupis HW podle odborů/útvarů

Odbor doplňování a zpracování

Počítače 25

Tiskárny 4

Útvar půjčovna odborné literatury

Počítače 13

Tiskárny 5

Útvar studoven a informací

Počítače 12

Tiskárny 1

Odbor všeobecných služeb

Počítače 18

Tiskárny 7

Technicko ekonomický odbor

Počítače 5

Tiskárny 2

Útvar automatizace

Počítače: 10, z toho 3 servery

Tiskárny 3

Útvar ředitele

Počítače 21

Tiskárny 5

Čtenář (redakce)

Počítače 2

Tiskárny 0

Mimořádně náročný rok 2000 **technickoekonomického odboru** byl ve znamení rekonstrukcí a oprav budov.

Po dokončení architektonického projektu rekonstrukce celého objektu čp. 1550 bylo okamžitě vypsáno výběrové řízení na veřejnou zakázku, které skončilo nezdarem, tj. zrušením veřejné zakázky z finančních důvodů. Všechny nabídky (4) byly cca o 150 % vyšší než byl „odborný odhad“ architektů – autorů projektu rekonstrukce. Nové oslovení 5 firem na etapovou rekonstrukci domu čp. 1550 se uskutečnilo začátkem května. S vybranou firmou (firma MAO Kladno, nejpříjemnější cenová nabídka na opravy budovy ve dvou etapách) se v roce 2000 realizovala 1. etapa týkající se 1. a 2. poschodí.

V průběhu úprav se uskutečnily v projektu změny, jejichž cílem bylo snížení ceny: změna technologie zavedení elektřiny podle stávajících norem, neuskutečnění stavebních úprav ve 2. poschodí v původním rozsahu.

Houba v trámech v jedné místnosti zapříčinila vícepráce včetně položení nové podlahy.

V souvislosti s rekonstrukcí byla doručena oddělení ochrany kulturního movitého kulturního dědictví odboru muzeí a galerií MK ČR žádost o dotaci na EPS a EZS do budovy čp.1550. Žádosti však vyhověno z finančních důvodů nebylo. Proto byl opraven v menším rozsahu (z důvodů finančních možností) bezpečnostní systém v domě nainstalovaný a ten napojen na centrální EZS v hlavní budově. V závěru roku, kdy již byl systém napojen i na pult bezpečnostní agentury, docházelo opakovaně k planým poplachům a bylo nutné alespoň vyměnit starou kabeláž EZS, která byla hlavní příčinou poplachů.

Uskutečnila se plánovaná oprava střechy budovy čp. 1641. Na základě cenových nabídek na tuto zakázku byla vybrána již osvědčená firma, která se zhostila svého úkolu velmi dobře. Na opravu střechy musela být použita měď (památkově chráněný objekt), bylo obnoveno olemování komínů, úžlabí i okapů.

Opravena byla také střecha domu čp. 1624.

V depozitáři Dřín byly kromě střešních oprav upraveny dosud nevyužívané prostory, resp. 2 místnosti dříve obývané bývalou školnicí, vybudován přímý vchod z chodby. Tím se rozšíří skladové prostory.

Další náročné i drobné údržbářské práce byly zajišťovány z větší části vlastními údržbáři a civily.

SVK obdržela příspěvek na činnost ve výši 17531 tis. Kč, neinvestičních dotacích 850 tis. Kč a 250 tis. investičních prostředků.

Hospodářský výsledek byl dosažen ve výši plus 311 tis. Kč. Důvodem kladného výsledku bylo

- posílení rozpočtu příspěvky z územních orgánů,
- nedočerpání mzdových nákladů (OON),
- neuskutečnění plánované opravy budovy č.p. 1550 v celé šíři.

Porovnáním poskytnutého příspěvku na provoz uplynulých 5 let nutno konstatovat rok od roku pokles.

Při porovnání příspěvku v rozčlenění na osobní a věcné náklady je rozdíl ještě výraznější. Limit mzdových nákladů má mírně stoupající, příspěvek na provoz výrazně klesá (v uvedeném období téměř na polovinu).

Srovnání výše schválených příspěvků v období 5 let v tis. Kč

	1996	1997	1998	1999	2000
Příspěvek na věcné nákl.	9.326	9.079	6.473	6.454	4.702
Osobní náklady	10.674	11.821	11.125	12.818	12.818

Čerpání výdajů bylo v měsících leden - září poměrně rovnoměrné. Výrazný nárůst čerpání ve 4. čtvrtletí je způsoben čerpáním poskytnuté neinvestiční a investiční dotace: projekt vybudování výukového centra VISK, úhrada plateb na úpravu střechy, uvolnění regulace finančních limitů Ministerstva financí ČR, vyšší nákup dokumentů (tradičně vyšší nabídka na předvánočním trhu).

Příjmy z pronájmů, které využila SVK na opravu a údržbu pronajímaného objektu depozitáře ve Dříně, činily 61 tis. Kč. Celkové náklady na opravu a údržbu tohoto objektu však dosáhly v tomto objektu výše 100 tis. Kč.

Příjem z pronájmu parkovací plochy ve výši 2.162 Kč byl odveden státu.

Neinvestiční účelové dotace byly poskytnuty celkem 3x:

- v rámci schváleného rozpočtu 500 tis. Kč na nákup knihovního fondu,
- účelová dotace na projekt Příspěvek na tisk časopisu Čtenář ve výši 100 tis. Kč,

- účelová dotace na projekt na projekt „Vybudování vzdělávacího centra VISK“ ve výši 750 tis. Kč. Investiční účelová dotace ve výši 250 tis. Kč byla poskytnuta na projekt „Vybudování vzdělávacího centra VISK“.

Všechny účelové dotace a byly využity beze zbytku.

Mimorozpočtové finance v roce 2000

- Město Kladno uhradilo fakturu ve výši 30 tis. Kč na nákup časopisů pro děti na rok 2001 (Komise pro výchovu, vzdělávání a volný čas)
- příspěvek Města Kladna ve výši 30 tis. na předplatné časopisů pro dospělé čtenáře na rok 2001 (Komise pro kulturu)
- příspěvek Města Kladna na nákup dokumentů v roce 2000 ve výši 300 tis. Kč
- Město Kladno refundovalo část provozních a mzdových nákladů Infocentra regionu Kladno (576 184 Kč)
- příspěvek Okresního úřadu Kladno ve výši 50 tis. Kč na nákup knih pro okresní výměnný fond
- finanční dary od podnikatelů na provoz Infocentra ve výši 4 tis. Kč
- dočerpání grantu na projekt „Automatizace hudebního oddělení“ ve výši necelých 22 tis. Kč

Během roku a zvláště koncem roku byl nakoupen nový inventář v hodnotě téměř

1 mil. Kč (z toho v hodnotě více než 600 tis. Kč majetek pro učebnu VISK).

Kontrola Inspektorátu bezpečnosti práce pro Středočeský kraj prověřila plnění závěrů kontroly BOZP v roce 1999 konané za účasti profesionálního bezpečnostního technika. Zástupce Inspektorátu shledal závažnou závadu ve skladech hlavní budovy (používaných cca 20 let beze změny): předpisům neodpovídá šířka uliček mezi napevno vybudovanými regály ani výška podlahy regálových sestav v mezipatřích. V zápise z kontroly je resumé, že by měla tento nedostatek SVK odstranit na podzim roku 2001. Odstranění nedostatku však představuje vysokou finanční náročnost a obrovské přesuny knižních fondů. Zlepšení stavu přinese vybudování skladů v přístavbě 1641.

Kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen NKÚ) byla zaměřena na hospodaření s účelově poskytnutými investičními finančními prostředky v letech 1996 – 1999.

Kontrola zjistila drobné nedostatky (opožděné odeslání listu veřejné zakázky, zhodnocení investiční akce – koupě domu čp.1550), které byly okamžitě napraveny. Nedostatek závažnějšího

rázu shledala v nedodržení výše úhrady při pořízení telefonní ústředny v souladu s veřejnou zakázkou. Ve smlouvě se totiž promítly technologické změny (do doby uzavření smlouvy o nákupu telefonní ústředny nebylo TELECOMem potvrzeno, že umožní provolbu), které při hodnocení nabídek veřejné zakázky nebyly známy. Tím, že smlouva byla uzavřena na částku nižší o cca 30 tis. Kč, byl porušen zákon o veřejných zakázkách. Podle vyjádření členů kontroly měla být zakázka uskutečněna podle původního rozhodnutí a za danou cenu a poté dodatkem ke smlouvě a opravou telefonní ústředny docílit žádané změny (i za cenu vyšší).

Finanční prostředky na platy činily 9,232 tis. Kč.

Limit mzdových nákladů byl v závěru roku upraven rozpočtovým opatřením v souvislosti s žádostí o posílení mzdových nákladů o příjmy ve výši 94 tis. Kč za zpracování záznamů v projektu RETROKON.

V polovině roku 2000 byla přepočítána podle novely nařízení vlády č.251/1992 Sb. délka praxe zaměstnanců zařazených od 8. tarifních tříd. Tarifní stupně byly upraveny.

Prekročení závazného limitu ve výši 267 tis. Kč bylo kryto Fondem odměn na výplaty odměn zaměstnancům za mimořádné práce.

Záměrné nečerpání limitu počtu zaměstnanců činilo 4 celé úvazky. Důvodem bylo nezískání vhodných odborníků na určitou profesi a uskutečnění náhradního řešení sloučením určitých činností v rámci odboru/útvaru. Pro posílení motivace ve formě odměn nebo zvýšení osobního příplatku nejvytíženějších zaměstnanců byly čerpány prostředky na platy z nečerpaných úvazků.

Průměrný plat činil při průměrném přepočteném stavu počtu 76 zaměstnanců

10.123,- Kč.

Z položky Ostatní osobní náklady byly čerpány prostředky na úhradu honorářů za příspěvky v časopise Čtenář, na odměny za zpracovávání záznamů do projektu RETROKON, na výplatu služného pro přijaté muže k výkonu náhradní vojenské služby, na výplatu právní porady a na výplaty zaměstnanců pracujících na „dohody“.

Úspora v položce Ostatní osobní náklady představuje částku 170 tis. Kč. Důvodem této úspory bylo neuskutečnění některých zamýšlených činností a nenalezení vhodných zaměstnanců na odborné práce.

Rozmanitá je činnost **útvaru ředitele**.

Knihovna nadále usilovala o to, aby se stala informačním a společenským centrem města, aby se zviditelňovala i za hranicemi regionu i v rámci ČR.

K tomu významně napomohly následující skutečnosti:

- členství v Řídícím a monitorovacím týmu Strategického rozvoje města Kladna
- členství v Kulturní komisi Městské rady Magistrátu Kladno
- členství v redakční radě Sdružení měst a obcí Bohemia Centralis
- členství v Radě cestovního ruchu středních Čech při Regionální rozvojové agentuře Středočeského kraje
- spolupořadatelství semináře „Kultura sbližuje národy“ za účasti předsedy Senátu Petra Pitharta a dalších osobností (součást mezinárodního setkání Lidice 2000, 10.6.2000 v Lidicích)
- prezentace knihy Kladensko 2000 (13.9.2000, vydavatel Gelton Nové Strašecí)
- návštěva ministra kultury Pavla Dostála (6.10.2000)

Pracovníci útvaru ředitele jsou členy a aktivně se účastnili, event. navštívili odborné akce, konference, veletrhy, přednášky, semináře:

- konference Internet ve státní správě a samosprávě (Hradec Králové, březen 2000)
- konference Infórum (květen 2000)
- veletrh Svět knihy (Praha, 11.-14.5.2000)
- 5. mezinárodní vědecká konference Cestovní ruch, regionální rozvoj a školství (Tábor, 21.3.2000)
- konference Knihovny současnosti (Seč, 19.-21.9.2000)
- veletrh cestovního ruchu Regiontour (Brno, 13.-16.1. 2000 včetně služby 2 pracovníků v prezentačním stánku Okresního úřadu Kladno)
- veletrh cestovního ruchu Holiday World/Region World (Praha, 10.-13.2.2000 včetně služby 2 pracovníků v prezentačním stánku Bohemia Centralis)
- Okresní hospodářská výstava (Kladno, 25.-27.5.2000 včetně služby 1 pracovníka v prezentačním stánku Města Kladna)
- Regiontour film (Písek, 30.-31.5.2000)

- veletrh MADI (Praha, 7.-9.10.2000)
- valná hromada Regionální rozvojové agentury Středočeského kraje (Kolín, 24.5.2000)
- konference Cyklistická doprava (Pardubice, 20.-21.10.2000)
- Regionální den na Jílovsku (Jílové, 15.6.2000)
- setkání Linek důvěry v Kladně (23.-24.10.2000)
- Dny intenzivní péče (Kladno, 26.-27.10.2000)
- Den obdarování Letohrádku Vendula (Kladno, 1.12.2000)

Pravidelná činnost v odborných orgánech

- Sdružení knihoven (SDRUK)
 - Rada SDRUK (4 pracovní zasedání)
 - Valná hromada (1 x)
 - předsedání sekci pro bibliografii (2 zasedání, z toho 1 x mezinárodní seminář Noviny a časopisy v ČR v Mikulově spojený s návštěvou Národní knihovny ve Vídni a Dolnorakouské zemské knihovny v Sankt Pöltenu)
- Nadace knihoven
 - předsedání 6 zasedání správní rady Nadace knihoven
 - jednání s Fondem národního majetku (FNM)
 - účast na seminářích pořádaných pro nadace Fórem nadací a FNM
 - převedení účtu z IPB do ČSOB, jednání s účetní a auditorem
 - spolu s předsedou SDRUK předání medailí V.Z. Tobolky 10 významným osobnostem a 2 institucím na konferenci Knihovny současnosti
 - účast na zasedání setkání knihovnických sdružení, spolků a nadací ČR a SR (Bratislava, říjen 2000)
 - zpracování Výroční zprávy Nadace knihoven za rok 1999

- Svaz knihovníků a informačních pracovníků
 - zasedání výkonného výboru SKIP (4 x)
- Rada Národní knihovny (3 zasedání)
- Redakční rada bulletinu Národní knihovna (4 zasedání)
- Redakční rada časopisu Čtenář
 - redakční rada, tzv. malá (11 zasedání)
 - redakční rada (Praha, 30.3.2000)
- komise pro vědu a kulturu MK (3 jednání, písemné zpracování hodnocení 5 projektů)
- komise Knihovna 21. století MK (1 jednání, písemné zpracování hodnocení 123 projektů)
- hodnotící komise www stránek knihoven

Pracoviště Informační centrum pro cestovní ruch a občanské informace zajistilo

- cestovní ruch
 - seminář Informační centra pro cestovní ruch a občanské informace v knihovnách (15.11.)
Seminář navštívilo 50 zástupců informačních center, především z knihoven ČR. Akce byla dlouhodobě a pečlivě připravována. Velmi neseriózní přístup byl zaznamenán ze strany České centrály cestovního ruchu a Ministerstva pro místní rozvoj ČR, naopak část občanské informace byla zdařilá. Vynaložené úsilí neodpovídalo výsledkům: další seminář nebude pořádán.
 - přednáška Využití knihoven při inventarizaci turistických atraktivit regionu na 3. setkání krajských koordinátorů České centrály cestovního ruchu (28.6. Tuchlovice)
 - setkání zástupců Regionálního sdružení Křivoklátska (2x)
 - jednání zástupců IC Sdružení měst a obcí Bohemia Centralis (6x)
 - členské fórum Asociace turistických informačních center (A.T.I.C) 13.-14.9. v Jihlavě, kde byl zástupce IC z SVK zvolen zástupcem za Středočeský kraj
- nevládní neziskové organizace (NNO) Města Kladna
 - příprava, organizace a řízení setkání Kulatý stůl (5. 4.)

- příprava, organizace a aktivní účast na setkání NNO (29.11.)

V roce 2000 IC-RK výrazně rozšířilo spolupráci s neziskovými organizacemi.

Byl uspořádán "Kulatý stůl" pro NNO s cílem prezentovat nabídku našich služeb (především informačních ze servisu Informačního centra nadací Praha) a také s cílem získat podklady pro adresář NNO ve městě. V listopadu byla SVK spolupořadatelem podobného setkání pořádaného Městem Kladno.

IC-RK funguje jako informační centrum pro návštěvníky Kladna. Současně je využíváno obyvateli města a okolí při vycestování.

Trvale se zvyšuje předprodej jízdenek s místenkami AMS/3 (121 dopravců, 21 zemí Evropy). Předprodej v SVK byl pilotním projektem předprodeje s využitím internetu. Bylo prodáno 2 567 jízdenek v ČR, 204 mezinárodních.

Novou nabídkou je poradenství návštěvníkům IC při přípravě dovolené (návrh místa, typ dovolené, výběr ubytovacího místa, včetně rezervace, dopravy, event. prodeje jízdenek, zapůjčení map, průvodců, informace o vybraném místě. Tuto ucelenou službu však nevyužil žádný návštěvník.

Vedoucí útvaru ředitele spolupracoval na přípravě, zpracování i vyhodnocení všech úspěšných grantů.

V roce 2000 byly zpracovány a předloženy tyto granty

Téma	Na léta	Úspěš		Výše dotace		Řešitel
		ano	ne	požadovaná	přiznaná	
Vybudování vzdělávacího centra VISK 2 ve Státní vědecké knihovně v Kladně	2000	/		1 028 150,-	1 000 000,-	dr. Bínová (Mgr.Helcelet)
Rozvoj regionálních databází na základě retrospektivní konverze článkové bibliografie	2001 2002	/		1 083 000,-	1 083 000,-	ing. Mika
Žádost o příspěvek na dovybavení redakce časopisu Čtenář technikou v rámci Programu na podporu kulturních časopisů	2000		/	627 000,-	0	Hana Jirkalová

Pro oblast cestovního ruchu je pravidelná spolupráce s Městem Kladno, Okresním úřadem, vydavatelstvím Žaket. Rada IC měla 5 zasedání

Zintenzivnila se spolupráce s veřejnými knihovnami. Byly zpracovány a vydány Výsledky činnosti veřejných knihoven středních Čech za rok 1999 (profesionálních knihoven), uskutečnily se 3 porady ředitelů, navázal se kontakt s profesionálními knihovnami všech okresů.

Spolupráce s veřejnými knihovnami:

- navrženy teze kooperace veřejných knihoven ve Středočeském kraji
- vytvořen systém nabídky informačních zdrojů, služeb, konzultací, školení, přednášek, seminářů, kurzů
- připraveno Knihovnické minimum, sestaven program, zajištění lektorů
- vytipována externí témata k přednáškám (sociální komunikace, cizojazyčné literatury)
- vybudováno výukové centrum počítačové gramotnosti (školení v rámci evropského sylabu ECDL), nabídnuto proškolení v rozsahu tohoto sylabu
- nabídnuto poradenství při koncipování a psaní grantů (využito knihovnami koncem roku)
- začlenění do řídicího a organizačního výboru Celostátního výukového centra (VYC)
- zahájena činnost Regionálního výukového centra pro další vzdělávání knihovníků ve Středočeském kraji
- připravena analytická databáze knihoven Středočeského kraje
- na webu SVK byla koncipována kapitola informací pro veřejné knihovny regionu
- metodické návštěvy (výrazné zvýšení, celkem 71) s tímto programem:
 - konzultace návrhu systému kooperace veřejných knihoven ve Středočeském kraji (103)
 - nabídka informačních zdrojů, služeb, konzultací, školení, přednášek, seminářů
 - nabídka Knihovnického minima
 - aktualizace dat o knihovnách
 - informace o grantech Ministerstva kultury (VISK) a Ministerstva pro místní rozvoj
 - zjišťování předběžného zájmu o školení počítačové gramotnosti ECDL

Ediční činnost se soustředila na vydání těchto titulů:

- Zpravodaj knihoven středních Čech (4 čísla, rokem 2000 bylo vydávání ukončeno)
- Výsledky činnosti veřejných knihoven regionu střední Čechy v roce 1999

- Volný čas. Adresář pro využití volného času dětí, mládeže a dospělých ve městě Kladně pro rok 2000 (autor Eva Šenfildová a kol., 55 stran)
- Malý adresář neziskových vládních organizací okresu Kladno (12 stran)
- Kalendář kulturních, společenských a sportovních akcí v okrese a městě Kladno 2001 (autor Eva Šenfildová a kol., 78 stran)
- Vybrané instituce v městě Kladně (leták)
- Cestování v okrese Kladno (leták, reedice)
- Zajímavosti Kladenska (leták, reedice)
- Vycházka královským horním městem Kladno (autorský kol., leták)
- Informace SVK (11 čísel)
- letáky pro návštěvníky regionu Kladno
- letáky informační služba, studovna, městské služby

Spolupráce s redakcemi

Je udržována úzká spolupráce s regionálními periodiky. Větší problémy ve spolupráci nejsou, redakce vycházejí vstříc. Problémem jsou redakční zásahy a určitá manipulace s texty ze strany zejména Kladenského deníku; redaktoři zdůrazňují, že mají možnost zasáhnout do textu autorů, podle vlastního uvážení jej upravit. Výsledné příspěvky jsou často zkreslené a v některých případech obsahují nepravdy.

Jednorázová, masivní prezentace knihovny byla uskutečněna v Týdnu knihoven. Týden knihoven byl zahájen tiskovou konferencí, příspěvky o akcích byly zveřejňovány denně.

-

Výstavy v Malé galerii

- PF 2000 (PF doručené do SVK Kladno)
- Loutky Jaroslava Koloděje
- Karel Čapek ve světě (překlady Karla Čapka, Památník Karla Čapka Strž ve Staré Huti)
- 100 let kladenského gymnázia (Gymnázium Kladno)

- Velikonoce – svátky jara (rukodělné výrobky, Mgr. Eva Vopatová)
- Necestujte sami, cestujte s námi (materiály získané k cestovnímu ruchu)
- Paličková krajka Vítězslavy Markové
- Ilustrace Karla Čapka (Památník Karla Čapka Strž ve Staré Huti)
- Vydavatelská činnost knihoven (KDJ Příbram, SVK Ústí n. L., MěK Louny, MěK Náchod)
- Snění Petra Lískovce - olejomalby
- Výrobky pro radost z Letohrádku Vendula
- Múza tady, múza tam, kostka kam se podívám (kunštátská keramika Pavlína Borkové)

Výstavy v Zámku

- PF 2000
- Kladno minulosti (staré fotografie Kladna)
- Literatura v mezinárodním jazyce esperanto Klub přátel esperanta
- Necestujte sami, cestujte s námi (materiály získané k cestovnímu ruchu)
- Požární ochrana očima dětí 2000 (Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska)
- Labyrint (Práce dětí z keramických kroužků)
- Alena Šáfková - portréty, malované kameny
- Náš svět (výtvarné práce žáků speciální školy Korálek)

Pravidelně jsou zasílána do Kladenského deníku oznámení o výstavách. Kladenský expres zveřejňuje pravidelně informace o výstavě a rozhovor s vystavovatelem. Měsíčně je připravena aktuální informace do periodika Kladno 2000. O výstavní činnosti v Malé galerii jsou také zveřejňovány krátké příspěvky v Kulturní příloze Lidových novin a v měsíčníku Česká kultura. Měsíčně jsou zveřejňovány placené reklamy SVK Kladno a Infocentra regionu Kladno ve společensko-kulturním měsíčníku Forbína. Zveřejněných reklamních informací bylo 356.

Výstavy byly pořádány na tradičních místech v Malé galerii SVK v ústřední budově, nejnavštěvovanější byla výstava 100 let kladenského gymnázia, která měla i vlastní vernisáž, v Ústřední půjčovně beletrie v Zámku a v prostorách půjčovny v Kladně Kročehlavy, Vrchlického ul.

V závěru roku byla zahájena jednání s výtvarnicí Blankou Winterovou, která má zájem otevřít trvalou výstavní prodejní síň výtvarných děl v přízemních chodbách Zámku.

WWW stránky se aktualizovaly podle potřeby. K Březnu – měsíci internetu 2000 byla nainstalována nová podoba stránek. Pro veřejné knihovny Středočeského kraje byla zavedena samostatná kapitola s odbornými informacemi.

Časopis Čtenář vychází 52. rok. Redakční rada na pravidelné poradě konstatovala zvyšující se úroveň po stránce obsahové i grafické. Podařilo se získat 100 tis. Kč na tisk časopisů z prostředků grantového projektu Knihovna 21. století, což finančně zlepšilo pozici vydavatele. Zdařilo se do téměř každého čísla získat placenou inzerci.

Reprografická dílna je využívána především pro potřebu knihovny. Externích zakázek není mnoho.

Služební vozidlo je používáno hospodárně.